

Oprostilna razsodba je obsodba na smrt

V rdeči Španiji je tolikšna grmada najokrutnejših in najostudnejših umorov, da se iz te množice ne pokažejo poedini primeri. Le zdaj pa zdaj prodre v svet kako poročilo o junaški smrti nacionalnih Spancev. A največkrat so podli, zločinski ubijalci zaviti v kopreno skrivnostnega molka in prav tako je junaštvo mučenikov zastrto s tišino, ki jo more slišati le Bog.

Pred letom so rdeči morilci ustrelili enega izmed najbolj znanih madridskih časnikarjev. To je bil **dr. Bermudez Canete**. Sebe v teh dneh je objavil nacionalno-španski list »La Voz de España« podrobno o smrti tega moža, ki je bil v Berlinu več let zastopnik velikega španskega dnevnika »El Debate«.

Bermudez Canete je bil pristni sin svoje domovine, izredno gibčnega in globokega duha, živahen kot južnjaški značaj in navdušen za svoj poklic: same lastnosti, ki so ga parkrat spravile v spor z deželo, kjer je bival kot gost. Preden se je začela španska državljanska vojna, je bil kot konservativec izvoljen za poslanca in je bil iz vse duše politik svoje stranke. Državljanška vojna ga je pre-

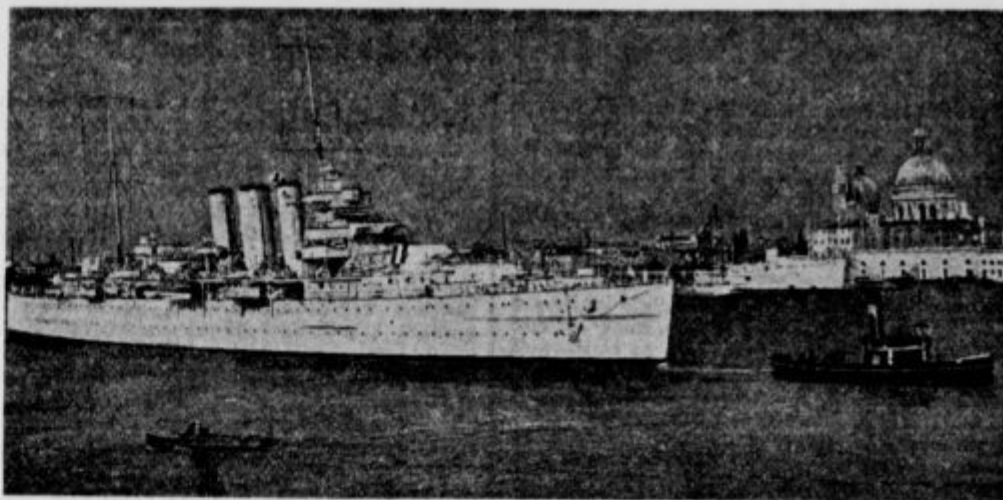
hitela v Madridu. Kakor zdaj poroča »La Voz de España«, so rdeči mogotci poklicali tega španskega novinarja pred navidezno »ljudsko sodišče« (Tribunal popular), ki seveda ni bilo drugega ko slepilo, da so rabili laže moriti.

»Ljudsko sodišče«, ki je sodilo Bermudeza, je uradovalo v Palači lepih umetnosti, kar je strašna ironija za dogodke, ki so jih rdeči ondi uprizarjali. Sodniki so bili le »preizkušeni možje poklica«, to se pravi, le taki, ki so se že proslavili s čim večjim številom zločinov. Celo javnost so povabili na razprave. Kakšna javnost je to bila, si pa lahko mislimo že po tem, ko so se iz vrst poslušalcev slišali vzkliki, kot: »Ubijte ga!« ali »Dol s fašistovskim pesmi!«. Vsakdo, ki je bil pozvan na to »sodišče«, je že vedel, da je ob življenju. Tudi Bermudez se je tega zavedal. A pripadal je tistim Spancev, ki so pokoncu-možje, katerih tudi čezmerna podlost in surovost ne prišli na kolena. Nobene krivde se ne zaveda in zato tudi ne prosi milosti. A hrup v sodni dvorani je tako silen, da ni moči razumeti njegovih besed.

Vsi so bili iznenadeni, ko je predsednik izjavil, da je Bermudez Canete oproščen sleherne krivde. Toda kdor je znal brati med vrsticami razsodbe, je vedel, kaj v resnici tiči za besedami oprostilne sodbe. Predsednik je tako zasul besede, da je vsakdo koj opazil, da Bermudez ni bil oproščen, ampak na smrt obsojen. Poslušalska tolpa ni bila ogorčena; nasprotno, ploskala je, saj je pravilno razumela veliko aleparijo. Tudi Bermudez je sprevidel, kakšnega pomena je bila sodba. Prebledel je, vendar je stal ponosno vzravnal pred sodniškim krmčnikom.

V dvorani so bili tudi zastopniki levičarskega radikalnega francoskega tiska in tiska nekaterih drugih držav. Ti zastopniki so mogli svojim bralcem brzojaviti, da je »ljudsko sodišče« oprostilno novinarja navzlic temu, da je ljudstvo zahtevalo njegovo smrt. Poročali so tudi o človekoljubni potezi rdečih oblastnikov. V resnici pa je bil način, kakor je predsednik utemeljeval oprostilno razsodbo, tako piše nacionalno-španski list, **samo poziv na umor!** Sodišče le ni hotelo prevzeti odgovornosti za ta umor, bolje je kazalo za sloves revolucije, da so neprijetnega obtoženca drugače spravili s poti. Po razglasitvi razsodbe je Bermudez mirno vzel klobuk in stopal proti izhodu. Tu je stalo nekaj do zob oboroženih rdečih miličnikov. Zavedal se je, kakšne sorte ljudje so to bili. Tedajci pa — prisotni so se zdržnili od strahu — se je Bermudez pognal krišku, planil na enega od banditov, ga zgrabil za vrat in ga davil in etiskal do smrti. Sicer ni mogel uničiti vse te zločinske organizacije, v vsaj enemu od njih je hotel pokazati svoj stud in vse zaničevanje, ki ga je čutil do rdečkarjev. Boj je trajal le nekaj hipov. Potem je deset krogel preluknjalo telo novinarja. Tako je umrl, ne da bi ga bili poniževali.

To je v tej španski tragediji usoda poedinca. Koliko je pa še takih primerov, ki ne bo svet nikoli zvedel zanje!

V Benetke sta pripluli angleški bojni ladji »Sussex« in »London«

Prihod kardinala Joria v Lurd

(Od »Slovenčevega« dopisnika)

V Lurdu, 28. VIII. 1937.

Mimo številnih romarjev in uglednih osebnosti, ki so se letos prišli pokloniti lurški Gospej, je dospel v Lurd na čelu italijanskih romarjev tudi kardinal Jorio, tajnik Kongregacije svetih zakramentov v Vatikanu.

Kardinal si je že zdavnaj želel počastiti lurško Gospo, že od leta 1926, ko je postal tajnik

hospitalov; comte de Montecler, predsednik hospitalov v Angersu in drugi.

Kot zastopniki tiska pa so bili novinarji: Abadie za lurški tisk; Merillon za list »Paris Soir«; nec iz Nancyja in član Bratovščine hospitalov v Lurgu, in Parent, lurški postajenačelnik. Kardinala pa so pričakovali: grof de Beauchamp, predsednik Bratovščine hospitalov v Lurdu; de Colaert, tajnik

V sredi kardinal Jorio, na levi lurški škof dr. Gerlier, na desni »beli oče« iz Afrike, ko grede iz lurške votline.

Kongregacije. Medtem pa so ga službene dolžnosti odvedle na drugo stran. A zdaj je prispel nekam uradno, kot vodja nacionalnega italijanskega romanja. To romanje je organiziral rimski »Odbor za romanje v Sveto deželo in Lurd«. Dne 28. avgusta zjutraj se je pripeljal »beli vlak« (bolniški vlak) teh romarjev s 350 bolniki pod vodstvom zdravnika dr. Serafinija, ki vsako leto spremlja bolnike. Popoldne ob štirih smo pričakovali drugi vlak z zdravimi romarji, s katerimi se je pripeljal tudi kardinal Jorio.

Ze zdavnaj pred prihodom tega vlaka so se zbrali na kolodvoru predstavniki cerkvenih in civilnih oblasti in zastopniki tiska. Predvsem je bil tu lurški škof, msgr. dr. Gerlier. Dalje so bili: škof iz Nancyja, msgr. Fleury; škof iz Langresa, msgr. Choquet; vikar in župnik lurški, msgr. Mericque; ravnatelj in tajnik lurških kaplanov, msgr. Dupont in Eckert; slednjič msgr. Sauvante od Belih očetov iz Afrike (L'Avigerie).

V imenu francoske vlade je pričakoval kardinala g. Maljean, podprefekt v Tarbesu. Dalje so bili na kolodvoru še mestni župan iz Lurda z občinskimi svetniki; dalje Valentin, narodni posla-

Villeneuve za list »Intransigeant« in dopisnik »Slovenca« (dr. Zudenigo).

Ob štirih popoldne (28. avg.) se je vlak pripeljal na lurški kolodvor. Italijanski romarji so skozi vagona okna burno pozdravljali škofa dr. Gerliera.

Kardinal Jorio je med viharim vzklikanjem čakajoče množice stopil iz vagona. Pozdravil ga je lurški škof dr. Gerlier in mu predstavil vse dostojanstvenike. Ko je kardinal šel skozi čakalnico in stopil na lurška tla, mu je škof Gerlier izrekel še posebej približno tele besede:

»Ob prihodu na ta blagoslovljeni kraj, Vas zaeno s pozdravom tudi prosim, da s svojimi tukajšnjimi molitvami prosite Boga in našo lurško Gospo za spreobrnjenje človeštva in za mir v svetu med narodi.«

Kardinal je izjavil, kako je srečen, da je prišel v Lurd in da bo z najiskrenejšim zaupanjem molil za mir na zemlji.

V spremstvu lurškega škofa in drugih osebnosti se je kardinal napotil v lurško svetišče.

(Dr. Zudenigo.)

Trije meči

Ko je Napoleon Bonaparte 22. julija 1793 zmagoslavno zasedel Kairo, so mu najvišje egiptovske oblasti poslale tri jako dragocene izdelane meče, ki so bili okrašeni z dragulji in biseri. En meč je obdržal Napoleon zase; drugega je podaril svojemu svaku, hrabremu konjeniškem generalu Muratu, tretjega pa je dobil maršal Ney.

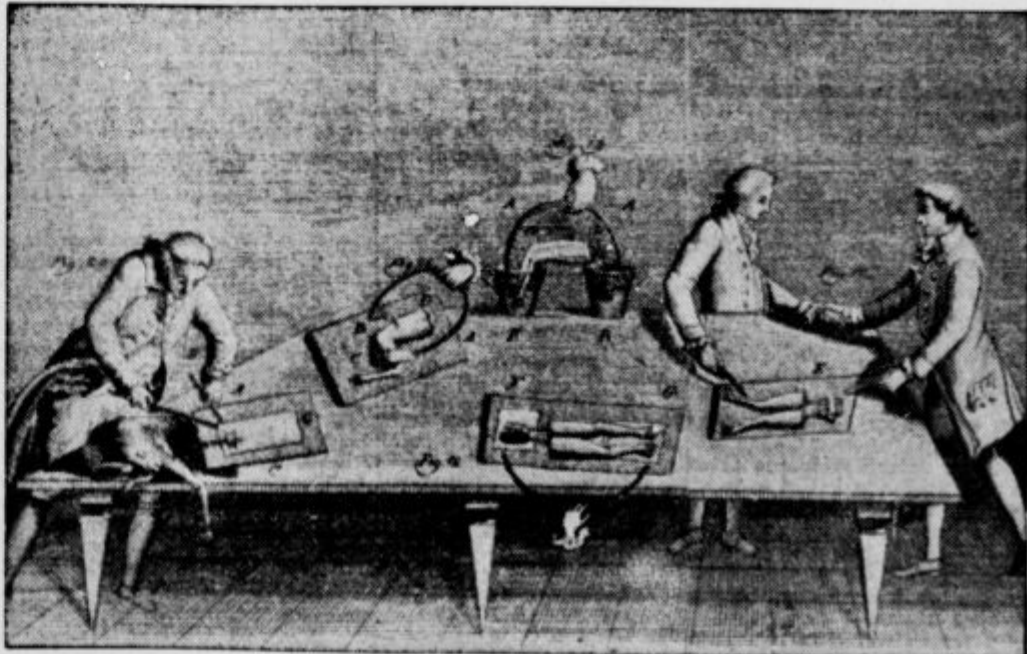
Ko je Napoleonova slava zašla in ko se je bil še enkrat povrnil v Francijo (z Elbe), je Ney prelomil prisego, ki jo je dal novemu francoskemu kralju in se je z vsemi svojimi četami pridružil Napoleonu. Ko je bil Napoleon kasneje poražen, so hoteli Neyu zapreti, a Ney je izginil.

Nepoznan in skrit je živel maršal na gradu Bosnie pri svojih sorodnikih. Nekoč pa, ko je

Ney vprav občudoval slike v salonu, je nenadoma prišel obisk. Ney je stopil v drugo sobo, a je v naglici pozabil oni znani meč na stolu. Med gosti je bil pa tudi neki policijski častnik. Ko je zagledal meč na stolu, je vzkliznil: »Tukaj je pa — ali Napoleon — ali pa maršal Ney!«

Častnik je to vest koj sporočil dalje in Neyu so zaprli in ga obsodili na smrt. Ko so mu hoteli pred ustrelitvijo zavezati oči, je vrzel rutico proč, rekoč: »Ali ste pozabili, da sem 36 let stal sredi toče krogel?« In sam je zaukazal: »Ogenj! Živela Francija!« S temi besedami se je mrtev zgrudil na tla dne 7. decembra 1815.

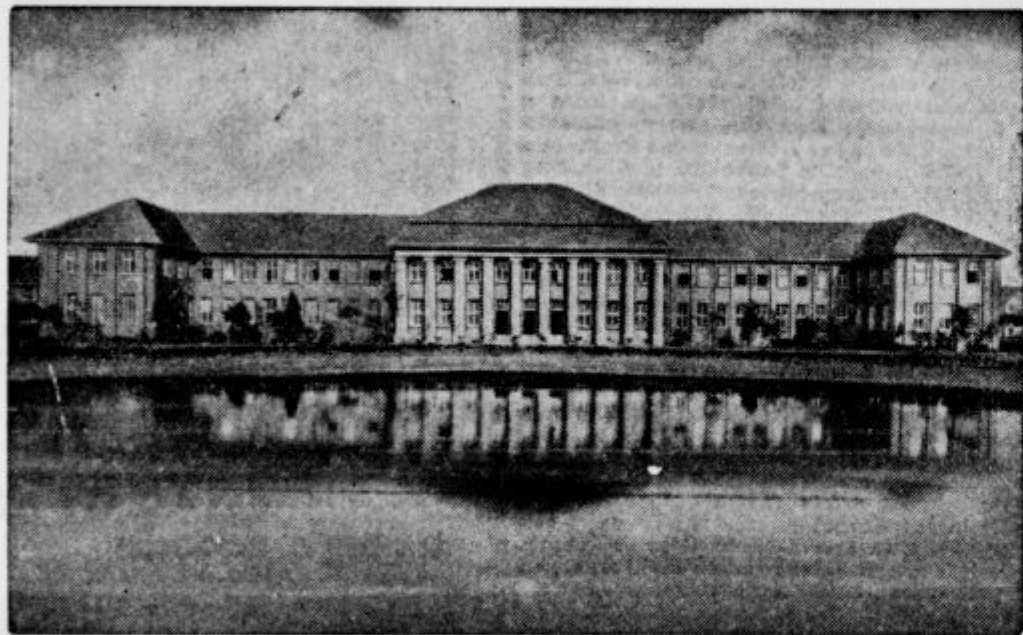
Ista usoda je zadela lastnika tretjega meča, generala Murata. Dne 13. oktobra 1815 je neustrašno stopil pred puške, si razgalil prsi in kričnil: »Ogenj!« — in je umrl.

Dne 9. septembra mine 200 let, odkar se je rodil slavni italijanski izumitelj Luigi Galvani. Slučaj mu je dal priliko, da je iznašel tako zvani galvanizem, to je nauk o nastajanju elektrike z dotiki. Ta nauk pa je v zvezi z dejstvom, da se žahja bedra zganajo, če so kovinsko spojeni hrbenica in misice beder. Na sliki je oni znameniti poskus iznajditelja

Znani ameriški filmski igralec Robert Taylor, novi hollywoodski Valentino, stoji na balkonu svojega pariškega hotela

V bližini Vusunga pri Šangaju so japonska letala uničila tudi nemško-kitajsko univerzo. Škoda je jako velika, saj je bilo poslopje izredno lepo in bogato in so bile tudi znanstvene zbirke po vseh pravih modernih zahtev urejene

Švedski kralj kanibalov

Kakor poročajo iz Sidneya, je ondi umrl kot »kralj iz Tubara« znani Šved Kale Pettersson. S to smrtjo se je zaključilo divje in pisano pustolovsko življenje. V mladih letih se je Pettersson, ki je bil rojen l. 1875, odpravil na morje, večkrat

izmuznil h hčeri kanibalskega kralja in — kralj mu je dal hčer za ženo. Po njegovi smrti je Pettersson, pustolovski Šved, postal kralj kanibalov. Imel je devet otrok, ki jih je naučil švedskega jezika in jih poslal v misijonsko šolo. Čeprav je moral Pettersson kaj trdo vihteti žezlo nad svojimi divjimi podaniki, pa vendar ni pozabil ne na svojo staro domovino in ne na civilizacijo. Na vse kriplice se je trudil, da je divjake navadil civilizacije in da jih je predvsem odvadil njihovega kanibalskega življenja. Zgodovina pa o tem nič ne pove, kako da so ga taki divjaki sploh marali za kralja in kaj je imel Pettersson na sebi, da so se ga sploh bali. Na vsak način ni bil kar navaden človek.

Poslednja rešitev. »Človek božji, daj, da stopim dol!« — »To bi tudi jaz rad, če bi mogel najti zavoro!«

Baron de Coubertin. — Iznenada je na sprehodu v Lausanne umrl 75letni baron Pierre de Coubertin, ustanovitelj modernih olimpijskih iger

se je z ladjo ponesrečil in mnogokrat so ga glasili za mrtvega. Leta 1906 se je spet razbila ladja, s katero se je Pettersson peljal in kot brodomca ga je morje naplavilo na obrežje otoka Tubar, ki je severno od Nove Mecklenburške. Spočetka je kazalo, da ga bodo ondodni ljudožrci pohrustali na slavnostni pojedini, vendar se mu je posrečilo uiti kuharjevemu loncu. Pettersson se je

